Na základe schváleného Plánu kontrol na II. polrok 2023 uznesením Obecného zastupiteľstva č. 7/2023, pod bodom 7b) vykonala hlavná kontrolórka na obecnom úrade v Železnej Breznici

1. Kontrolu plnenia príjmov a čerpania výdavkov rozpočtu obce Železná Breznica za 1. polrok 2023

Cieľom kontroly je preverenie dodržiavania zákonných a kompetenčných postupov.

1. Zistené skutočnosti

Predmetom kontroly bolo posúdenie čerpania rozpočtu k 30.6.2023 v zmysle platných právnych predpisov.

Zo zostavy Čerpania finančného rozpočtu obce k 30.6.2023 vyplývajú tieto skutočnosti:

Druh	Názov	Schválený	Upravený	Čerpanie	Rozdiel	Plnenie v %
Príjmy						
*1	1-bežný rozpočet	268 420,00	290 504,00	168 079,87	122 424,13	58
*2	2-kapitálový rozpočet	0,00	1 020,00	1 020,00	0,00	100
*3	3-finančné operácie	5 000,00	8 049,00	3 049,72	4 999,28	38
Spolu		273 420,00	299 573,00	172 149,59	127 423,41	57
Výdaje						
*1	1-bežný rozpočet	268 420,00	284 573,00	132 717,04	151 855,96	47
*2	2-kapitálový rozpočet	5 000,00	15 000,00	0,00	15 000,00	0
Spolu		273 420,00	299 573,00	132 717,04	166 855,96	44

Rozdiel príjmov a výdavkov čerpaných finančných prostriedkov 172149,57 – 132717,04= 39 432,55

V pokladnici obce sa k 30.6.2023 nachádzalo 1339,88 €.
Na bankových účtoch boli k 30.6.2023 finančné prostriedky vo výške 104 752,35 €, z toho:

- Základný bežný účet VÚB v sume 127,02 €
- Účet v Prima banke v sume 36 861,00 €
- Potravinový účet 1 100,77 €
- Bežný účet rezervného fondu 65 329,76 €
- Bežný účet sociálneho fondu 1 329,92 €
- VÚB účet na dotácie 3,88 €

Rozdiel príjmov a výdavkov je zhodný s konečným stavom finančných prostriedkov v pokladnici obce a na bankových účtoch mimo účtov rezervného fondu a sociálneho fondu, ktorých zostatky nie sú rozpočtované v rozpočte na rok 2024:
1339,88 + 127,02 + 36861,00 + 1100,77 + 3,88 = 39 432,55

Príjmy bežného rozpočtu boli plnené na 58%, pričom vyššie plnenie ovplyvnili len jednorazové príjmy a zaplatený poplatok za odvoz komunálneho odpadu. Príjmy z podielových daní predstavovali v plnení 50%. V tabuľke sú uvedené príjmové položky, ktoré k 30.6.2023 naplnili rozpočet obce nad 50% :

Druh Príjmy	Názov	Schválený	Upravený	Čerpanie	Pln %
	Dan z pozemkov	5000	5000	5262,27	105
	Daň za ubytovanie	0	50	64,68	129
	Za zber, odvoz komunál. odpadu	19000	19000	18130,52	95
	Prenajom - hrobove miesto	100	150	149,4	100
	Správne poplatky	600	600	474	79
	Poplatok za vodné	1500	1500	1717,38	114
	Poplatok za kultúrny dom	100	400	380	95
	Vyhlasovanie v miestnom rozhl.	50	50	70	140
	Za sluzby,elektrika,plyn	0	100	103,39	103
	Za odpredaj kukanadob	200	200	881,48	441
	Poplatok za MS	1000	1000	730	73
	Preddavky na stravné ŠJ	3500	3500	2996,84	86
	Z dobropisov - za plyn , elektriku	0	750	747,03	100

Výdavky bolo čerpané na 44%, čo ale neznamená, že neboli objednané všetky naplánované výdavky, skôr úhrada za ich dodávku bude realizovaná až v 2. polroku 2023.

V plnení výdavkov bežného rozpočtu bolo zistené, že niektoré položky rozpočtované z vlastných zdrojov samosprávy k 30.6.2023 vykazovali záporné zostatky, tzn. že z rozpočtovanej položky bolo vyplatených viac finančných prostriedkov, ako bolo schválených v upravenom rozpočte na rok 2023. Uvedené mínusové zostatky boli premietnuté do rozpočtového opatrenia č.2/2023, v ktorom boli navýšené a následne schválené obecným zastupiteľstvom 15.8.2023 uznesením č.8/2023, bod. 7a).

Ekon.kl.	Názov	Schválený	Upravený rozp.opatr. 1/2023	Čerpanie k 30.6.2023	Rozdiel	Rozpočtové opatrenie 2/2023
	1-bežný rozpočet					
	Výkonné a zákonodarné orgány					
633001	Interiérové vybavenie	200,00	2 500,00	2 839,96	-339,96	400,00
634002	Servis ,oprava, STK,emisná	600,00	1 000,00	1 089,48	-89,48	100,00
637004	Všeobecné služby -kopírovanie, viazanie Z.z.,výrob	500,00	1 000,00	1 003,80	-3,80	100,00
642006	Clenské príspevky,ZMOS,RVC,	1 000,00	1 000,00	1 158,58	-158,58	160,00
	Nakladanie s odpadmi					
633004	Nákup kontajnerov, odpadkové nádoby	0,00	1 200,00	1 279,20	-79,20	684,00
637004	Odvoz nebezpečného odpadu	1 000,00	1 000,00	1 310,92	-310,92	500,00
	Kultúrne služby					
633006	Všeobecný materiál - kultúra	500,00	1 300,00	1 366,78	-66,78	200,00
637002	Kultúrne a sportové podujatia	2 000,00	2 000,00	2 077,58	-77,58	1 000,00
	Vysielacie a vydavateľské služby					
637012	Servisné poplatky za MR	0,00	0,00	39,55	-39,55	
	Predprimárne vzdelávanie s bežnou starostlivosťou					
633001	Interiérové vybavenie - MŠ	0,00	55,00	180,00	-125,00	125,00
633006	Vseobecny material MS	500,00	1 500,00	2 604,38	-1 104,38	4 050,00
635006	Údržba priestorov MŠ - soc.zariadenie	500,00	2 800,00	3 150,00	-350,00	350,00
637004	čistenie kanalizácie - MŠ	100,00	100,00	198,00	-98,00	100,00
	Spolu				-2 843,23	7 769,00

Z vyššie uvedeného prehľadu je zjavné, že sa nejedná o významné prekročenia schváleného rozpočtu obce, napriek tomu v zmysle platných právnych predpisov by bez predchádzajúceho

súhlasu obecného zastupiteľstva alebo bez udelenia oprávnenia starostovi obce na výkon rozpočtových zmien v stanovením rozsahu poslancami obce k takému stavu nemalo dochádzať.

V zmysle § 13, ods.2 zákona č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v platnom znení rozpočtové prostriedky možno použiť len na účely, na ktoré boli v rozpočte obce schválené.
V tomto prípade boli na doplatenie rozdielu výdavkov nad rámec schváleného rozpočtu použité dočasne iné finančné prostriedky z rozpočtu obce.

Podľa § 11, ods.4, písm. b) obecné zastupiteľstvo rozhoduje o základných otázkach života obce, najmä je mu vyhradené schvaľovať rozpočet obce a jeho zmeny, kontrolovať jeho čerpanie a schvaľovať záverečný účet obce, ...; v rozsahu určenom zastupiteľstvom môže zmeny rozpočtu vykonávať starosta.
Ak teda obecné zastupiteľstvo schváli starostovi kompetenciu rozhodovať o presune finančných prostriedkov do ním určenej výšky, môže vtedy dôjsť k zaplateniu výdavkov aj nad rámec schváleného rozpočtu.

Na základe vyššie uvedeného hlavná kontrolórka obce navrhuje obecnému zastupiteľstvu uvážiť schválenie kompetencie pre starostu obce, aby mohol v stanovenom rozsahu v prípade potreby schvaľovať rozpočtové opatrenia s tým, že o nich bude na najbližšom zasadnutí obecného zastupiteľstva poslancov písomne informovať.

Mínusové zostatky k 30.6.2023 boli zistené aj pri položkách preneseného výkonu štátnej správy. V tomto prípade však zákon č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v platnom znení v § 7,ods.3 dáva obci priamo kompetenciu" „do prijatia prostriedkov štátneho rozpočtu obcou na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy môže obec použiť na úhradu týchto nákladov vlastné príjmy. Po prijatí prostriedkov štátneho rozpočtu na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy prostriedky štátneho rozpočtu obec zúčtuje v prospech svojho rozpočtu."

Obec vykonala k 30.6.2023 monitoring plnenia rozpočtu na rok 2023, ktorý bol prerokovaný v obecnom zastupiteľstve dňa 15.8.2023 a obecné zastupiteľstvo prijalo uznesením č.8/2023 v bode 6b) uznesenie, ktorým zobralo na vedomie správu o hospodárení obce k 30.6.2023.

2. Kontrolu plnenia zákona č.211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám v znení neskorších predpisov za 1. polrok 2023

Cieľom kontroly je preverenie dodržiavania zákonných a kompetenčných postupov.

Zistené skutočnosti

Podľa § 2, ods1 zákona č. 211/2000 je obec povinnou osobou, ktorá je povinná sprístupňovať informácie . Tejto povinnosti podlieha aj obcou zriadená materská škola, ktorá nemá právnu subjektivitu, avšak jej zákon zveruje právomoc rozhodovať o právach a povinnostiach fyzických osôb v oblasti verejnej správy (napr. rozhodnutie o prijatí detí do MŠ).

Podľa §5, ods.1 každá povinná osoba podľa §2, ods.1 a 2 je povinná zverejniť tieto informácie:
a)spôsob zriadenia povinnej osoby, jej právomoci a kompetencie a popis organizačnej štruktúry
Uvedené informácie sú zverejnené na webovej stránke obce.

b) miesto, čas a spôsob, akým možno získavať informácie; informácie o tom, kde možno podať žiadosť, návrh, podnet, sťažnosť alebo iné podanie
Na webovej stránke obce v časti „Kontakt" sa nachádza formulár, ktorým je možné podať žiadosť alebo akýkoľvek podnet.
c) miesto, lehota a spôsob podania opravného prostriedku a možnosti súdneho preskúmania rozhodnutia povinnej osoby vrátane výslovného uvedenia požiadaviek, ktoré musia byť splnené
d) postup, ktorý musí povinná osoba dodržiavať pri vybavovaní všetkých žiadostí, návrhov a iných podaní, vrátane príslušných lehôt, ktoré je nutné dodržať
e) prehľad predpisov, pokynov, inštrukcií, výkladových stanovísk, podľa ktorých povinná osoba koná a rozhoduje alebo ktoré upravujú práva a povinnosti fyzických osôb a právnických osôb vo vzťahu k povinnej osobe
f) sadzobník správnych poplatkov, ktoré povinná osoba vyberá za správne úkony, a sadzobník úhrad za sprístupňovanie informácií
Informácie podľa bodov c) až f) sa na webovej stránke obce nenachádzajú zverejnené, avšak podľa §6, ods.1 zákona 211/2000 sa na obce, ktoré nie sú mestami táto povinnosť nevzťahuje.

Je na uvážení obce, či doplní na svojej webovej stránke informácie pre žiadateľov o sprístupnenie informácií podľa zákona o slobodnom prístupe k informáciám v úplnom rozsahu.

Podľa §5, ods.8 zákona 211/2000 sa primerane použijú na zverejňovanie informácií obecnými zastupiteľstvami ustanovenia ods.2:

a) termíny zasadnutia obecného zastupiteľstva
Termíny zasadnutí obecného zastupiteľstva sú zverejňované na webovej stránke obce.

b) zápisnice z rokovaní obecného zastupiteľstva
Zápisnice z rokovaní obecného zastupiteľstva vrátane uznesení sú zverejnené na webovej stránke obce.

c) texty predložených návrhov VZN
Návrhy všeobecne záväzných nariadení sú zverejňované na webovej stránke obce

d) texty schválených VZN
Texty schválených všeobecne záväzných nariadení (VZN) sú zverejnené na webovej stránke obce

e) údaje o dochádzke poslancov obecného zastupiteľstva
Údaje sú zverejňované v zápisniciach z rokovania obecného zastupiteľstva na webovej stránke obce

f) výpisy o hlasovaní poslancov po každom rokovaní obecného zastupiteľstva okrem prípadov tajného hlasovania a hlasovania na neverejnom zasadnutí
Hlasovanie každého poslanca je zverejnené v zápisniciach z rokovania obecného zastupiteľstva na webovej stránke obce.

Podľa §5a, ods.1 zákona č.211/2000 je povinne zverejňovaná písomná zmluva, ktorú uzaviera povinná osoba a ktorá obsahuje informáciu, ktorá sa získala za finančné prostriedky, alebo sa týka používania týchto finančných prostriedkov, nakladania s majetkom obce alebo majetkom právnických osôb zriadených zákonom alebo na základe zákona alebo nakladania s finančnými prostriedkami Európskej únie.
Povinne zverejňovaná zmluva sa zverejňuje podľa §5a, ods.6 zákona v registri, ktorý vedie Úrad vlády SR.
Kontrolou neboli zistené žiadne nedostatky, obec zverejňuje všetky uzatvorené zmluvy v centrálnom registri zmlúv.

Hlavná kontrolórka odporúča viesť internú evidenciu zmlúv s jednotným číselným radom tak, aby bol komplexný prehľad o uzatvorených zmluvách.

Podľa §5b je povinná osoba na svojom webovom sídle zverejňovať v štruktúrovanej forme najmä tieto údaje:

a) **o vyhotovenej objednávke tovarov, služieb a prác v lehote do 10 pracovných dní odo dňa vyhotovenia objednávky**
   1. **identifikačný údaj objednávky, ak povinná osoba vedie číselník objednávok,**
   2. **popis objednaného plnenia,**
   3. **celkovú hodnotu objednaného plnenia v sume, ako je uvedená na objednávke, alebo maximálnu odhadovanú hodnotu objednaného plnenia, ako aj údaj o tom, či je suma vrátane dane z pridanej hodnoty, alebo či je suma bez dane z pridanej hodnoty**
   4. **identifikáciu zmluvy, ak objednávka súvisí s povinne zverejňovanou zmluvou**
   5. **dátum vyhotovenia objednávky,**
   6. **identifikačné údaje dodávateľa objednaného plnenia**
   7. **údaje o fyzickej osobe, ktorá objednávku podpísala**

Kontrolou bolo zistené, že niektoré zverejnené objednávky neobsahujú povinný údaj podľa §5b, ods.1, písm a), bod. 3."celkovú hodnotu objednaného plnenia v sume, ako je uvedená na objednávke, alebo maximálnu odhadovanú hodnotu objednaného plnenia, ako aj údaj o tom, či je suma vrátane dane z pridanej hodnoty, alebo či je suma bez dane z pridanej hodnoty".

Napr. objednávka č.2023/05/3 z 23.5.2023 pre spoločnosť Márius Pedersen, a.s. prevádzka Zvolen na zber, zhodnotenie alebo zneškodnenie odpadov v zmysle cenovej ponuky zo dňa 23.5.2023, zverejnená 24.5.2023, v ktorej nie je uvedená predbežná maximálna hodnota plnenia.

Zverejnené objednávky nemajú logicky vygenerované a na seba nadväzujúce číselné označenia, čím nie je možné odkontrolovať, či boli zverejnené všetky objednávky, resp. koľko objednávok bolo v danom roku vystavených.

Hlavná kontrolórka obce
- upozorňuje na povinnosť uvádzať v každej objednávke cenu resp. maximálnu odhadovanú hodnotu objednaného tovaru alebo služieb. Táto hodnota súvisí so schváleným rozpočtom, nemôže byť vyššia ako je daná položka rozpočtovaná v schválenom rozpočte.
- odporúča vytvoriť samostatnú evidenciu objednávok s jednotným číselným radom pre vystavené objednávky, podobne ako je tomu pri došlých faktúrach.

b) **o faktúre za tovary, služby a práce v lehote do 30 dní odo dňa zaplatenia faktúry**

Zverejnenie údajov podľa § 5b je povinné nepretržite počas piatich rokov odo dňa ich zverejnenia.

Kontrolou neboli zistené žiadne porušenia zákona 211/2000.

Zákon 211/2000 upravuje aj sprístupňovanie informácií na žiadosť.

V prvom polroku 2023 nebola obci doručená žiadna žiadosť o sprístupnenie informácií.

V Železnej Breznici 11.12.2023

Ing. Lenka Balkovičová
hlavná kontrolórka obce